

گیاهان

سرو هرزویل

سرو سیرچ

سرو ابرکوه

از گیاهان ثبت شده به عنوان اثر طبیعی ملی می باشد

اسکنبیل

از گیاهان شن روی بوده و در حوزه مرکزی

چنار از گیاهانی است که در مناطق مقدس کاشته شده است

توسکای بیلاقی همراه با گیاه راش میروید

تاغ و قیچ از گیاهان کویری هستند

لاله واژگون در کوه های زاگرس می روید

گزنه در دسته گیاهان جهان وطنی قرار میگیرد

ایران-تورانی گسترده ترین ناحیه رویشی ایران

از اشتهان برای تهیه صابون استفاده میشود

داز نام دیگر نخل ایرانست

خربزه درختی در سیستان و بلوچستان دیده میشود

چندل گیاهی زنده زاست

تاغ برای تثبیت خاک و بیابان زدایی استفاده میشود

توسکا در نواحی جنوبی ایران دیده نمیشود

خار شتر شیر آبه ترنجبین می باشد

ارس و سرونقره ای خزان نمی کنند

سرخدار در خطر انقراض است

توسکای بیلاقی با راش میروید

سوسن چلچراغ

سرو هرزویل

سرو سیرچ

سرو ابرکوه

از گیاهان ثبت شده به عنوان اثر طبیعی ملی می باشند
بید در نواحی معتدل و معتدله سرد کنار کانال آبرسانی می روید
جنس گون بیشتر گونه در ایران را دارد
مهمترین گونه جنگل های مانگرو حرا است.
کویر مرکزی ناحیه ایرانی-تورانی است
بابونه مصرف گیاهی دارد
گز در زمین های شور زندگی میکند
درمنه گسترده ترین پوشش #گیاهان نواحی بیابانی ایران

اهمیت گون
جلوگیری از فرسایش خاک
استخراج کتیرا
زیستگاه مناسب برای حشرات
استبرق و حرا در استان های جنوبی
اشنان در کوهستان نیست
جنگل های طبیعی پسته در حوزه رویشی ایران مرکزی هستند
راش پیرو و مایمرز در ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ متری جنگل های شمال میرویند
شاخص کوه های زاگرس
لاله واژگون، بلوط ایرانی
حوزه رویشی نوبر-سندی در سواحل و جزایر جنوب
داز یا نخل ایرانی در بلوچستان میروید
نرگس زارهای مهم ایران
کازرون، بهبهان
نام علمی انجیر
Ficus carica

نام علمی خارشتر

Alhagi perarum

نام علمی خرزهره

Nerium oleander

نام علمی زبان گنجشک

Fraxinus rotundifolia

چندل گیاهی زنده زاست

اشنان برای صابون

خرمالوی جنگلی

خرمندی، امبرو، ارباء، اربه، خرمندیل

ایران دارای ۸۰۰۰ گونه، ۱۴۰۰ جنس و ۱۵۶ تیره گیاه است

لینه دانشمند سوئدی پدر طبقه بندی گیاهی و جانوری است

گیاهان از نظر قدرت پراکندگی و بردباری رویشگاهی :

جهان وطنی، با رویش وسیع یا بومی، اندمیک یا انحصاری

گیاهان جهان وطنی :

در تمام کره زمین وجود دارند مثل علف های هرز

شاخص ترین : گزنه

گیاهان با رویش وسیع :

در مناطق خاص با رویش وسیع

در ایران ۶۰۰۰ گونه است

گیاهان اندمیک یا انحصاری :

با محدودیت خاص می رویند در مقیاس و وسعت کمتر

نمونه بارز : کمای فقط در ارتفاعات البرز ایران

در ایران ۲۰۰۰ گونه انحصاری

مهمترین عامل طبقه بندی گیاهان از نظر شکل اندام های دستگاه تولید مثل یعنی گل و میوه است

روش شناسایی گیاهان :

۱- مقایسه گیاهان ناشناخته با گیاهان دیگر

۲- روش علمی و کاربردی اسامی علمی که البته برای افراد حرفه ای مناسبه

اولین تقسیمات رویشی جهان توسط schow فردی دانمارکی به ۲۵ قلمرو تقسیم کرد

تقسیم بندی امروزه به ۷ قلمرو :

نیمکره شمالی ، حاره قدیم ، حاره جدید ، قطب جنوب ، استرالیا ، آفریقای جنوبی ، اقیانوسی

از دیدگاه جغرافی دانان گیاهی ایران در ۲ قلمرو (Kingdom) :

✓ قلمرو رویشی نیمکره شمالی

✓ قلمرو رویشی حاره قدیم

قسمت اعظم ایران در قلمرو نیمکره شمالی است

قلمرو نیمکره شمالی شامل ۲ ناحیه :

✓ ناحیه رویشی اروپا - سیبری

✓ ناحیه رویشی ایرانو - تورانی

ناحیه اروپا - سیبری در ایران شامل حوزه رویشی خزری است

ناحیه رویشی ایرانو- تورانی :

ایرانو ارمنستان ، کرد و زاگرس ، ایران مرکزی

قلمرو رویشی حاره قدیم :

✓ ناحیه رویشی صحاری-سندی

و حوزه رویشی جنوب ایران ✓

حوزه خزری (هیرکانین) یکی از مهمترین حوزه های رویشی باقیمانده از دوران سوم زمین شناسی و یخبندان است

حوزه خزری شیب های شمالی البرز و اراضی جلگه ای سواحل دریای خزر تا ارسباران ✓ جنگل های پهن برگ ✓ دوره یخبندان کوتاه ✓ از غرب به شرق بارندگی کاهش

درختان معروف حوزه خزری :

لایلکی ، بلندمازو ، توسکای بیلاقی ، شمشاد خزری ، انجیلی

گیاهان منطقه ارسباران :

اوری ، ممرز ، هفت کول ، بنه

ناحیه ایرانو-تورانی ✓ بزرگترین و مهمترین ناحیه رویشی گیاهان ایران است

بجز ناحیه خزری و بخش کوچکی از جنوب ایران را شامل می شود

یکی از بخش های ایرانو-تورانی حوزه آرمو-ایرانی است که شامل این زیرحوزه هاست:

آذربایجان ،البرز ، شمال خراسان

زیرحوزه آذربایجان:

از مرز تکیه و ارمنستان و نخجوان در آذربایجان غربی تا دره جدا کننده قزل اوزن ادامه دارد

شامل استان های : آذربایجان شرقی و غربی، اردبیل ، بخشی از زنجان و شمال کردستان

زیرحوزه آذربایجان:

پوشش پراکنده درختی و درختچه ای ، گیاهان علفی قابل توجه ، شرایط بارندگی مناسب تا ۹۰۰ میلیمتر ، ارتفاعات سهند ، سبلان و بلقیس دارای گیاهان بسیار

زیرحوزه آذربایجان:

۱۵۰ گونه گیاهان انحصاری از جمله : حامی قطوری،کلاه میرحسن تبریزی شنگ ارومیه ای ، آلاله سهندی ،هزارخار تبریزی و..

✓ در ادامه اسم گیاهان نام یکی از شهرهای منطقه اومده

گیاهان درختی و درختچه ای زیرحوزه آذربایجان:

ارمک کبیر ، ماگنولیا، پاپیتال ، پیچ امین الدوله، افاقیا ، شمشاد ژاپنی، سدر مقدس ، جوالدوزک، عرعر ، پیچ اناری و..

#گیاهان اندمیک

در مقیاس محدود و یک ناحیه مشخص

۷ قلمرو گیاهی جهان

نیمکره شمالی .حاره قدیم .حاره جدید .قطب جنوب .استرالیا .آفریقای جنوبی .قلمرو اقیانوسی

تقسیمات ناحیه ایرانو تورانی

حوزه ایرانو ارمنستان .حوزه کرد و زاگرس. حوزه ایران مرکزی

فلور رنگی ایران توسط دکتر احمد قهرمان تهیه شد

افرای کیکم مشترکا در ارسباران و زاگرس میروید

دریاچه حوض سلطان در ایران مرکزی است

ایران ۱۵۶ تیره و ۸۰۰۰ گونه گیاهی است

حوزه رویشی نوبو سندی

نوار باریکی در جنوب ایران از قصر شیرین تا بلوچستان است

طبقه بندی گیاهان بر حسب خصوصیات ریخت شناسی آنها انجام میگردد
توسکای بیلاقی و راش از دوران سوم زمین شناسی مانده است
زیر حوزه البرز :

از شرق دره قزل اوزن تا دره خوش بیلاق استان سمنان و گرگان
گونه های انحصاری زیرحوزه البرز :

خاریچالی، علف قوش، اسپرس، باریجه، مینای سفیدبرفی، زگیلی و...
درختان خودروی:

اشک، سیاه تلو، اسپیره، یلاخور، چوبک، کلاه میرحسن ها
درختان مناطق مسکونی :

گل یخ، ابریشم مصری، خاس، تاغ، سرو سیمین، شب خسب و...
زیرحوزه شمال خراسان :

از دره خوش بیلاق تا سرخس و و مرز ترکمنستان، ارتفاعات آلاداغ، بینالود و هزار مسجد
✓ گیاهان انحصاری زیرحوزه شمال خراسان :

گوش بره، مریم گلی، هزارخار، کاروان کش، کمای، گون آسای و...
✓ درختان خودروی:

کیکم، پسته، شیرخشت، گل سگ، عناب و..
✓ درختچه ها:

سماق، سیاه ال، زربین، کهن دار، نوش، باران طلایی و..
✓ عناصر مولد جامعه گیاهی:

فرفیون ها، برگ نقره ای، کمای ایرانی، جازو علفی، شورشبه، سکبینج، چمن جو و..
حوزه کرد و زاگرس :

شامل جنگل های خشکی پسند و مقاوم به خشکی بلوط، بادام و بنه در غرب ایران
✓ از غرب آذربایجان غربی شروع تا استان فارس و ارتفاعات شمال هرمزگان
حوزه کرد و زاگرس شامل :

زیرحوزه زاگرس شمالی، زیرحوزه زاگرس جنوبی، زیرحوزه شرق زاگرس
زیرحوزه زاگرس شمالی: ارتفاعات زاگرس، بلوط حلبی یا دارمازو، یوول، بلوط لبنانی، استان های
کردستان، کرمانشاه، ایلام، لرستان، چهارمحال و بختیاری، کهگیلویه و بویراحمد و غرب فارس

✓تعدادی از عناصر انحصاری زیرحوزه زاگرس شمالی :

شکرتیغال کردی ،زردکوهی،مرزه کلاری،سیزاب،گرمینه زرد

✓درختچه ها:

خینجوک،شیرخشتک،امرود،بید،داغداغان

زیرحوزه زاگرس جنوبی:

فاقد درخت بلوط و جای بلوط *pinstasia atlantica* ، *Amygdalus scoparia*

شامل شهرهای شمال،شمال شرق و شرق و جنوب شرق شیراز بطرف شمال هرمزگان

✓تعدادی از عناصر انحصاری زیرحوزه زاگرس جنوبی :

شنگار، عروس سنگ ، سدابی،گل میمون

✓درختچه ها:

مورد ، گل کاغذی، پستل، اوکالیپتوس،پده

زیرحوزه شرق زاگرس:حدواسط ارتفاعات زاگرس و ایران مرکزی

فاقد جنگل ، شهرهای قزوین،تاکستان،همدان،ملایر،بروجرد ، گلپایگان،خوانسار، اصفهان و آباده

بارندگی بین ۲۵۰-۷۰۰

بخشی از سال یخبندان

بیشترین گیاهان از انواع خشکی پسند و یا درختان کنار جویبارها و چشمه سارها

درختان انحصاری زیرحوزه شرق زاگرس :

گوته های شیرخشت،بیدسفید،زالزالک، گز ،دم موشی ،اقاقیا،هزارخار،شنگ اسبی،قدومه ، گل گندم ، گلیسین و..

در طبقه بندی تختجان ملاک برای قلمروها

جنس های اندمیک و گونه های اندمیک است

#گیاهان

گیاهان حوزه ایران مرکزی :

سیاه تاغ ،چوبک ، طارون،گاو چاق کن ، قیچ، گیاهان شور پسند

گیاهانی که از نظر پوشش گیاهی حالت میکرو کليماتی ✓ دارند :

علف شتر ، سبط ، چیرکو، گون ، زرد و سیاه تاغ، گرگ خار

درختچه ها:

کلاه میرحسن ها ، هزارخار ها ، گل گندم ، اسکنبیل ، عروس سنگ و..

مهمترین عامل طبقه بندی گیاهان

شباهت در اندام های تولید مثل مانند گل و میوه.

گیاه در معرض تهدید ، سرخدار

گیاه شاخص منطقه رویشی جنوب ، استبرق

بزرگترین جنس گیاه از نظر تعداد گونه، گون

۲ گیاه باقی مانده از دوره زمین شناسی در شمال ایران ، توسکای بیلاقی و بلند مازو

حوزه ی کرد و زاگرس در ناحیه رویشی ایرانی و تورانی اند

گیاه تثبیت کننده خاک ، اسکنبیل

دو گونه از عناصر گیاهی شاخص حوزه رویشی ایران مرکزی ، قیچ و تاغ

منطقه ی خزری یا هیرکانی ارزش حفاظتی بیشتری دارد

از گیاهان دارویی ، مورد و اویشن

گیاه کیوی و انبه گیاهان غیر بومی اند

افرای برگ چناری گیاه اراضی کوهستان ارتفاع ۲۰۰۰ به بالا

علف ها در اغلب مناطق جهان گسترش دارند

گیاه انحصاری ایران، سوسن چلچراغ

تعداد تقریبی گونه های گیاه بومی ایران ۸۰۰۰ گونه

کدام گیاه جز آثار طبیعی ملی، سرو ابر کوه

دو مورد از گیاهان انگلی، دارو اش و گل جالیزی

کدام گونه بصورت درختچه ایست، آکاسپا

گیاهان به ترتیب با نامهای تیره، جنس، گونه خوانده میشن

تقسیم بندی رویشی شامل قلمرو، ناحیه، حوزه میشن

عناصر علفی جلگه ای ایران

تمیس، گل راعی، گل مغربی، گل مریم

مهمترین ناحیه رویشی باقیمانده از دوره یخبندان، حوزه خزری_ هیرکانی

شناخته ترین گیاهان خزری

انجیلی، شمشاد خزری، توسکا، ممرز، لرگ، افرا

گیاهی که در قدیم در بافت دیبای شوشتری استفاده میشد ، استبرق

گیاه زنده زا و آیزی در سواحل جنوبی ، حرا

گیاه سوزنی که در نقاط مقدس یا باغ قدیمی کاشته میشه ، زربین یا سرو

دو گونه شاخص ایرانی_تورانی ،

تنگرس، لوط بهبهان

کدام در خزان تنوع رنگ بالایی داره برگه‌اش، انجیلی

گیاه گونه اندمیک ایران، عروس سنگ دنايي

در بیابان اطراف کاشان کدام گونه را قطعاً نمیییییییییییم (دقت شود نمیییییم) ، گُناَر

گیاه مورد استفاده در تهیه صابون ، اشنان

نام علمی گیاه حرا ، avicennia

کدام گزینه هر ۳ مشخصه ی گونه حفاظت شده، سمس و دارویی رو تواما دارد، سرخدار

گونه های غالب زاگرس

بلوط، بنه، بادام کوهی

حوزه رویشی یا جنوب ایران :

نوار باریکی از جنوب قصر شیرین تا سراوان و جالق در بلوچستان

از غرب به شرق وسعت افزایش و میزان بارش کاهش ولی رطوبت نسبی بالا

بخش مرکزی این حوزه مثل خلیج در دل ناحیه ایرانو-تورانی و از طریق هامون جازموریان وارد بم

، شهداد تا راور ، طبس و یزد ادامه دارد

شمای عمومی حوزه رویشی جنوب ایران :

درختانهای گرمسیری به همراه گندمیان و به اصطلاح شبه ساوان ✓

✓عناصر گیاهی :

سگ جاز ، خرما،ترات،دانه باز

✓گونه های درختی :

استبرق ،رملیک، کنار (نواحی غربی تا خوزستان)،آکاسیا ، کهور(از بوشهر به سمت شرق)

حرا ،انجیر معابد، عنبر ، چنل ، مکرزن

#گیاهان

شاخص ترین عناصر درختی که وارد حوزه جنوب شدند :

انواع اوکالیپتوس و آکاسیا، کهور پاکستانی ، آکاسیای بیدی

✓عناصر زینتی و زینتی:

انبه ، دم اسبی ، لور، چیکو، ابریشم مصری، یاس رازقی و...

✓عناصر شن دوست :

یشموک، انواع نیل، ریش پری ، ساحلی ، لاتی ، ارزن متورم

✓عناصر گیاهی انحصاری :

بابونه ، گچ دوست ،بومادران، شکر تیغال اسکنبیل ، انواع پیچک و..

دشت نرگس در اطراف دریاچه پریشان کازرون و اطراف بهبهان

منشأ این گیاه ایران

پسته به صورت خودروی در شمال خراسان و جنگل های بین سرخس و کلات

سماق در جنگل های زاگرس شمالی و ارتفاعات البرز

خرزهره در سراسر نواحی معتدله ایران برای استفاده زینتی کاشته می شود

خاس در جنگل های گیلان و مازندران ، درختچه مقدس ، در مراسم کریسمس

حرا یا تمر در خلیج فارس و دریای عمان ، درخت زنده زا به نام بوعلی سینا نام گذاری شده

توسکای بیلاقی درختی مرتفع و خزان کننده در ارتفاعات جنگل های خزری ، نسبتاً آبدوست

شمشاد خزری با چوب سنگین ، حوزه خزری ، سایه پسند ، به تازگی در شمال دچار آفت و بیماری شدید

ابریشم مصری آتشین درختچه ای زینتی در هرمزگان و بلوچستان و جزایر خلیج فارس

لیلکی درختچه ای سرپا خاردار در حوزه خزری

کلیر شبیه ارغوان موجود در تهران ، روی تپه های شنی در نواحی جنوب ، در تمام فصول گل دارد غیر از تابستان

خربزه درختی فقط در بلوچستان ، شهر سرباز و قصرقند

چوبک خاردار رویش پشته ای در ارتفاعات بالای کوهستان ها، در ایران ۴ گونه

در گذشته از پودر ریشه به عنوان ماده شوینده

اشنان کنار جاده ها و نقاط بیابانی ، واسه تهیه سود سوز آور و صابون پزی

#گیاهان

بو مادران در ایران ۱۹ گونه ، اغلب جنبه دارویی ، ۸ گونه انحصاری ایران و مشهورترین :
Achillea millefolium

پیچک صحرایی یکی از مشهورترین علف های هرز در سراسر ایران *Convolvus arvensis*

ممرز بیشتر در کنار درخت راش دیده میشه ، درخت خزان کننده

گونه لور در ارتفاعات جنگلی شمال ایران همراه سیاه مازو

ارس درختچه ای مقاوم به سرما و کوهستان روی

چوب آن مقاوم در برابر حمله حشرات و آفات ، در گذشته واسه لوازم خانگی و اشیا زینتی استفاده میشده

بیدار ، دیه دار از شیره آن برای تهیه لاستیک و جنبه های زینتی

جنس فرفیون یا شیرسگ به عنوان گونه شیرابه دار و مهاجم و اغلب سمی

کرچک ارزش دارویی ، صنعتی و سمی و گیاه زینتی

تباشیر هندی گیاه گندمی چندساله و مرتفع و نی مانند مثل نیشکر

گندمیان در ایران ۱۲۰ جنس و ۴۰۰ گونه دارند

بصورت علف هرز در اراضی کشاورزی ، باغ ها و ارتفاعات کوهستانی

گونه مشهور و دارویی مریم گلی در جهان *Salvia officinalis*

سریش تماشایی گیاهی علفی با ساقه های زیرزمینی ، ۷ گونه در ایران ، برای تهیه چسب

انجیلی حوزه خزری ، فاقد قابلیت رنده خوری ، معروف به درخت آهن

کهور درختی بلند ، خزان کننده و شاخه های واژگون به بید مجنون جنوب معروفه

مورد درختچه ای همیشه سبز در کنار معبد زرتشتیان به عنوان درختچه مقدس

امروزه جنبه دارویی و شهرهای جنوبی

گل مغربی گلهاش در غروب کاملاً بسته و با طلوع خورشید مجدداً باز می شود

خارشتر در مناطق بیابانی جنوب خراسان ، شیرابه آن واسه ترنجبین

چنار در نقاط معتدله و سرد ، خودروی ، در کنار امامزاده ها و مساجد بعنوان درخت مقدس و مولد سرسبزی

ملج مرتفع ، خزان کننده و جنگل روی به همراه راش ، گونه معروف آن در ایران نارون

مو چسب پیچان و بالارونده به عنوان دیوارپوش در ایران کاشته می شود.

ملج مرتفع ،

خزان کننده و جنگل روی به همراه راش ، گونه معروف آن در ایران نارون

ممرز بیشتر در کنار درخت راش دیده میشه ، درخت خزان کننده

گونه لور در ارتفاعات جنگلی شمال ایران همراه سیاه مازو

راش پیرو و مایمرز

در ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ متری جنگل های شمال می رویند .

توسکای بیلاقی با راش :

بادام کوهی در منطقه هیرکانی نیست

شاناز:

راش پیرو و مایمرز

در ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ متری جنگل های شمال می رویند .

۲ گیاه باقی مانده از دوره زمین شناسی در شمال ایران ،توسکای بیلاقی و بلند مازو